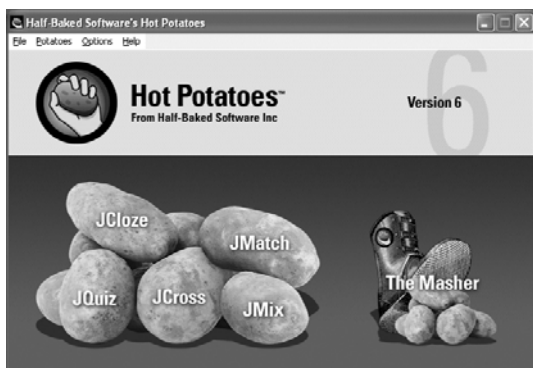

Hot Potatoes

Lidija Kralj, Veliki Bukovec

Možda ste se ponadali vrućim krumpirićima? Na žalost, ovaj tekst ne sadrži novi recept za krumpiriće, no mogao bi vam malo olakšati izradu kvizova, a vašim učenicima uljepšati dan.

Slika 1. Početni prozor programa Hot Potatoes

Hot Potatoes je komplet od šest programa razvijenih na Sveučilištu Victoria u Kanadi. Omogućuje izradu interaktivnih kvizova u obliku web-stranica. Kvizovi su napravljeni upotrebom XHTML 1.1 za prikaz te JavaScriptom (ECMAScript) za interaktivnost. Oba standarda podržana su u svim modernim web-preglednicima. Osim toga, *Hot Potatoes* podržava Unicode skup znakova, tako da kvizovi mogu biti napisani na bilo kojem jeziku, pa i na hrvatskom. Da biste koristili program *Hot Potatoes*, ne morate znati ništa o XHTML-u ili JavaScriptu, ali morate

znati engleski jezik. Vi samo unosite tekstove, pitanja i odgovore, a program će stvoriti web-stranicu umjesto vas. U pozadini kviza postoji dobar statistički program koji korisniku nakon rješavanja kviza daje informaciju o postotku točnih odgovora. Dobra strana programa je što korisnik i dalje ima mogućnost odgovaranja, ukoliko netočno odgovori na pitanje, no postotak točnosti se smanjuje.

Ukoliko radite u neprofitnoj obrazovnoj ustanovi i spremni ste svoje uratke besplatno napraviti dostupnima, možete dobiti besplatnu licencu za program *Hot Potatoes*. Najnoviju inačicu programa *Hot Potatoes* možete naći na <http://web.uvic.ca/hrd/halfbaked>, a za registraciju za besplatnu licencu morate posjetiti adresu <http://web.uvic.ca/hrd/hotpot/register.htm>. No i bez licence moći ćete isprobati program. Dakle, instalirajte program i počnimo s radom.

Rad sa svim dijelovima *Hot Potatoes* programa možemo opisati u trima koracima:

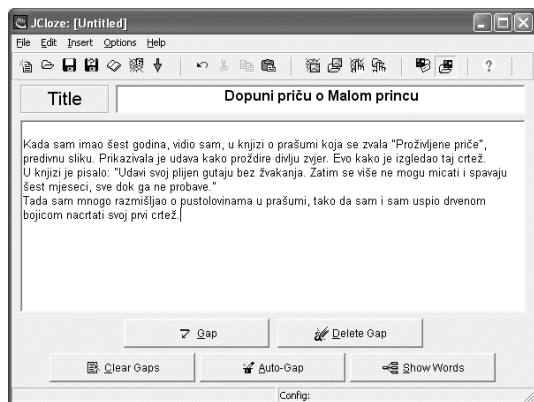
1. unošenje podataka (pitanja i odgovora),
2. određivanje izgleda izlaza (tipke, upute i ostale mogućnosti),
3. stvaranje web-stranice (prevođenje kviza u HTML datoteku).

Drugi korak zajednički je za sve programe iz paketa *Hot Potatoes*. Sve postavke koje mijenjate spremaju se u datoteku s nastavkom

.cfg. Uz *Hot Potatoes* instalirali ste konfiguracijske datoteke za neke jezike (norveški, francuski, albanski. . .). Da bismo vam olakšali rad s programom, pripremili smo vam konfiguracijsku datoteku za hrvatski jezik — **hrvatski6.cfg**. Možete je naći na web-adresi www.inet.hr/~lkralj. Kopirajte je u mapu na vašem računalu u kojoj se nalaze konfiguracijske datoteke za *Hot Potatoes* (najčešće C:\ProgramFiles\Hotpotatoes6\translations).

JCloze

Prvi u nizu “vrućih krumpira” je program *JCloze*. Njega upotrebljavamo za izradu zadataka s tekstom za dopunjavanje. Korisnik treba upisati sve riječi koje nedostaju te kliknuti na gumb *Provjeri* da bi provjerio svoje dogovore. Točni odgovori bit će umetnuti u tekst, a netočni će ostati u obliku tekstualnih okvira tako da ih korisnik može ispraviti. U kviz se mogu umetnuti i tipke *Pomoć* i *Ključ*, koje korisniku olakšavaju rješavanje.

Slika 2. Prozor programa *JCloze*

Vježba 1.

1. Pokrenite program *Hot Potatoes*.
2. Kliknite na krumpir *JCloze*.
3. Otvorit će se prozor programa *JCloze* (slika 2).
4. U okviru *Title* napišite naslov kviza.

230

5. U velikom okviru napišite tekst. Za rad s prazninama imate na raspolaganju pet tipki:

Gap – stvara prazninu umjesto označene riječi;

Delete Gap – briše prazninu;

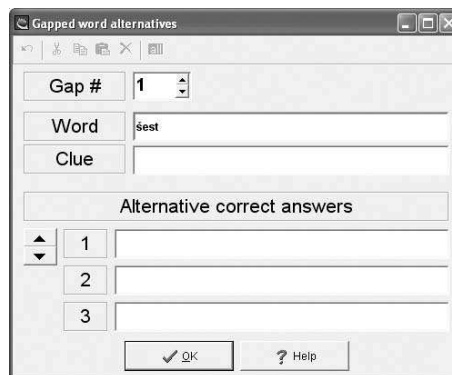
Clear Gaps – uklanja sve praznine iz teksta;

Auto Gap – stvara praznine automatski za svaku *n*-tu riječ, broj *n* određujete sami;

Show Words – prikazuje riječi koje su u prazninama.

6. Da biste odredili praznine u tekstu, označite željenu riječ te kliknite na gumb *Gap*.

7. Tada će se otvoriti prozor *Gapped word alternatives* (slika 3) u kojem određujete ključ (*Clue*) koji će olakšati pogađanje riječi, te moguće alternativne točne odgovore. Klikom na OK zatvarate taj prozor.

Slika 3. Prozor *Gapped word alternatives*

8. Ponavljajte postupak umetanja praznina dok ne umetnete sve praznine. Riječi umjesto kojih će biti praznine prepoznajete po tome što su napisane crvenom bojom.

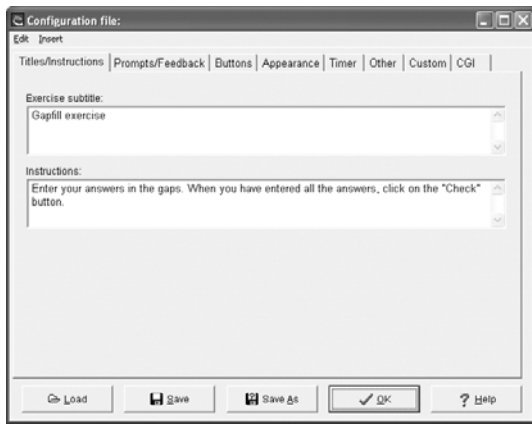
9. Da biste odredili izgled izlazne web-stranice, odaberite *Options > Configure Output*.

10. Da biste otvorili konfiguracijsku datoteku *hrvatski6.cfg*, kliknite na tipku *Load* (slika 4).

11. Mi smo umjesto vas preveli sve upute i natpise za tipke, no neke postavke morate odrediti po svojoj želji. Na raspolaganju imate osam kartica:

25, 2004

Slika 4. Podešavanje konfiguracijske datoteke

Titles/Instructions – naslov i upute za rješavanje kviza;

Prompts/Feedback – upiti i povratne informacije;

Buttons – određujete koje tipke (*sljedeći zadatak, sadržaj, natrag*) će biti umetnute na web stranicu i s kojim nazivom;

Appearance – boje pozadine, naslova, zadataka. . . ;

Timer – umetanje sata koji ograničava vrijeme rješavanja;

Other – posebne postavke karakteristične za svaki program – za JCloze možete odabrati dodavanje liste riječi, provjeru malih/velikih slova, umetanje tipkovnice. . . ;

Custom – korisnički dodaci;

CGI – podešavanje CGI skripte za slanje rezultata elektroničkom poštom (kliknite na gumb *Information* za detaljnije informacije).

Kartice koje ćete najčešće koristiti su *Appearance*, *Timer* i *Other*.

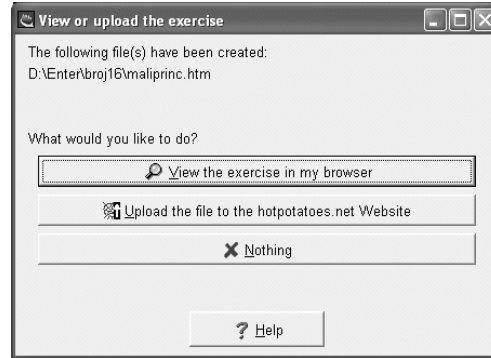
12. Ukoliko želite pospremiti svoju inačicu konfiguracijske datoteke, učinite to klikom na *Save As*. Klikom na *OK* završite podešavanje postavki.

13. Svoj kviz prvo pospremate u obliku JCloze datoteke – prepoznatljiva je po nastavku “.jcl”. Naravno, to radite odabirom *File > Save, Save As* ili klikom na odgovarajuće tipke na alatnoj traci.

14. Kada ste završili sa svim promjenama i podešavanjima, vrijeme je da kviz pri-

kažete u obliku web-stranice i vidite što ste zapravo napravili. Odaberite *File > Create web page > Web page for v6 browsers*, kliknite na odgovarajuću tipku na alatnoj traci ili pritisnite funkcijsku tipku F6.

15. Otvorit će se prozor *Spremi kao*, u kojem trebate odrediti ime i mjesto spremanja za web-stranicu, te kliknuti na *Spremi*.

Slika 5. Klikom na *View* pogledajte svoj prvi kviz

16. Nakon toga otvara se prozor *View or upload the exercise* (slika 5), u kojem kliknite na *View the exercise in my browser* da biste vidjeli svoj prvi kviz.

Ukoliko niste zadovoljni izgledom web-stranice, vratite se natrag u JCloze i unesite potrebne promjene. Ako želite napraviti neke promjene koja vam *Hot Potatoes* ne omogućuje, otvorite web-stranicu u programu FrontPage.

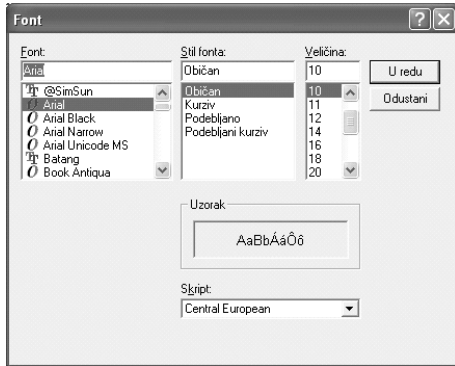
Neke zajedničke mogućnosti

Priprema za ispis omogućuje vam da svoj kviz kopirate u Word i onda ispišete. Pokrećete je odabirom *File > Export for Printing*.

Provjera pravopisa moguća je ako imate instaliran MS Word. *Hot Potatoes* upotrebljava Wordov program za provjeru pravopisa. Postoje neka ograničenja — ne možete provjeravati tekstove u konfiguracijskoj datoteci, a tekst s prazninama može se provjeriti samo prije nego što umetnete praznine. Provjeru pravopisa pokrećete odabirom *Edit > Spell Check*.

Umetanje slika, hiperveza, tablica ili multimedijjskih objekata moguće je odabirom iz izbornika *Insert*.

Moguće je **Prijevod sučelja**. Stvaratelji *Hot Potatoesa* mislili su i na međunarodne korisnike. Ukoliko želite prevesti kompletno sučelje bilo kojeg *Hot Potatoes* programa, odaberite *Options > Interface > Translate the Interface*.

Slika 6. Dostupna oblikovanja teksta

Osnovna **oblikovanja teksta** moguća su odabirom *Options > Font* (slika 6). Za ostala oblikovanja morat ćete upotrijebiti HTML oznake, neke od njih dostupne su pomoću tipki prečaca.

Ctrl + Shift + strelica gore	eksponent
Ctrl + Shift + strelica dolje	indeks
Ctrl + Shift + U	podcrtano

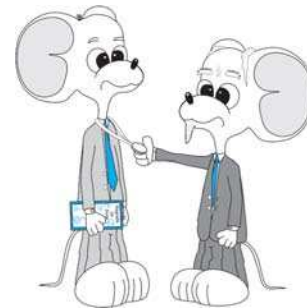
Boju teksta podešavate u *Options > Configure Output*, kartica *Appearance*. Pravi izgled teksta moći ćete vidjeti tek kad kviz prikazete u obliku web-stranice.

Program *JCloze* vjerojatno će više koristiti jezičari nego matematičari, no već u sljedećem broju **MŠ**-a čitajte o ostalim *Hot Potatoes* programima. Sigurni smo da će vam se svidjeti. Imate li pitanja ili trebate pomoć, pišite na lkralj@inet.hr.

Korak naprijed

Mentori i savjetnici

Zagreb, veljača, 2004.

Žup.	Prezime i ime	Škola – ustanova	Poslovi koje obavlja	Zvanje u koje je unaprijeđen
OSNOVNA ŠKOLA				
20.	Haček, Jelena	OŠ Ivana Gorana Kovačića, Sveti Juraj	učitelj matematike	učitelj savjetnik
1.	Kluković, Mirjana	I. OŠ Vrbovec, Vrbovec	učitelj matematike	učitelj savjetnik
5.	Marčec, Franjo	I. OŠ Varaždin, Varaždin	učitelj fizike i matematike	učitelj savjetnik
14.	Šarić, Milan	OŠ Popovac, Popovac	učitelj matematike	učitelj mentor
10.	Šipek, Marija	OŠ Vladimira Nazora, Virovitica	učitelj matematike	učitelj mentor
21.	Topolovec, Zdenka	OŠ Vladimira Nazora, Zagreb	učitelj matematike	učitelj savjetnik
21.	Vukić, Dragutin	OŠ kralja Tomislava, Zagreb	učitelj matematike	učitelja savjetnik
SREDNJA ŠKOLA				
21.	Andabaka, Alma	III. gimnazija, Zagreb	nastavnik matematike	profesor savjetnik
21.	Gobo-Aganović, Marija	Graditeljska tehnička škola, Zagreb	nastavnik matematike	profesor mentor
17.	Ilić, Nedjeljko	IV. gimnazija "Marko Marulić", Split	nastavnik matematike	profesor savjetnik